

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 29 април 2021 година

Соопштение за печат

Позначајни движења кај каматните стапки на банките и штедилниците¹: март 2021 година

- Просечната каматна стапка на вкупните кредити, во март 2021 година оствари месечно намалување од 0,02 п.п. и изнесува 4,59%. На годишна основа, оваа каматна стапка е пониска за 0,30 п.п. Просечната каматна стапка на вкупните депозити изнесува 0,89% и забележа месечен пад од 0,03 п.п., додека на годишно ниво е намалена за 0,22 п.п.
- Во март, просечната каматна стапка на новоодобрените² кредити изнесува 3,94% и бележи месечен пад од 0,31 п.п., додека на годишно ниво е пониска за 0,18 п.п. Просечната каматна стапка на новопримените депозити забележа месечен раст од 0,05 п.п. и изнесува 0,76%. Споредено на годишно ниво, просечната каматна стапка на новопримените депозити е зголемена за 0,22 п.п.

Табела 1. Каматни стапки на вкупните и на новите кредити и депозити^{3,4,5}

	3.2020	6.2020	9.2020	12.2020	1.2021	2.2021	3.2021
во % на годишно ниво							
Вкупни кредити	4.89	4.80	4.70	4.63	4.62	4.61	4.59
Корпоративен сектор	4.08	3.93	3.80	3.73	3.71	3.70	3.70
Домаќинства	5.64	5.63	5.53	5.46	5.45	5.43	5.40
Новоодобри кредити	4.12	3.94	3.99	3.78	3.98	4.25	3.94
Корпоративен сектор	3.79	3.68	3.82	3.42	3.60	3.76	3.51
Домаќинства	4.83	4.42	4.51	4.38	4.56	4.68	4.61
Вкупни депозити	1.11	1.09	0.98	0.95	0.93	0.92	0.89
Корпоративен сектор	1.24	1.27	1.14	1.22	1.22	1.20	1.15
Домаќинства	1.10	1.07	0.96	0.92	0.89	0.88	0.86
Новопримени депозити	0.54	0.64	0.76	0.68	0.62	0.71	0.76
Корпоративен сектор	0.20	0.43	0.74	0.38	0.40	0.39	0.75
Домаќинства	0.94	0.85	0.78	0.85	0.66	0.86	0.77

Извор: НБРСМ.

¹ Под „каматна стапка“ се подразбира пондерирана просечна каматна стапка искажана во проценти на годишно ниво. За подетално објаснување види ја методологијата

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

² Во однос на каматните стапки на новоодобрените кредити/новопримените депозити се карактеристични променливи движења. Ваквите движења на каматните стапки произлегуваат од промените на обемот на новите депозити/кредити (којшто од месец во месец може позначително да се менува), како и од новодоговорената каматна стапка.

³ Ефектите од промените во методологијата објавени во информацијата на 20 јули 2018 година (www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf) не се согледуваат кај поединечните категории каматни стапки на депозитите/кредитите (во денари без валутна клаузула, во денари со валутна клаузула и во странска валута), туку само кај агрегираните каматни стапки (во денари и во странска валута) коишто не се предмет на анализа во соопштението, но се објавуваат на интернет-страницата на НБРСМ.

⁴ Во август 2020 година е укината дозволата за основање и работење на една банка. Податоците за каматните стапки за јули 2020 година ги вклучуваат јунските податоци за каматните стапки за оваа банка.

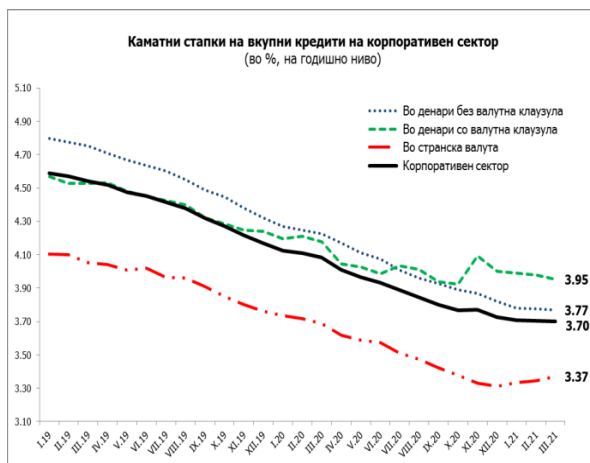
⁵ Податоците за каматните стапки од август 2020 година не ги вклучуваат податоците за една банка на која во август 2020 година ѝ е укината дозволата за основање и работење и е отворена стечајна постапка.

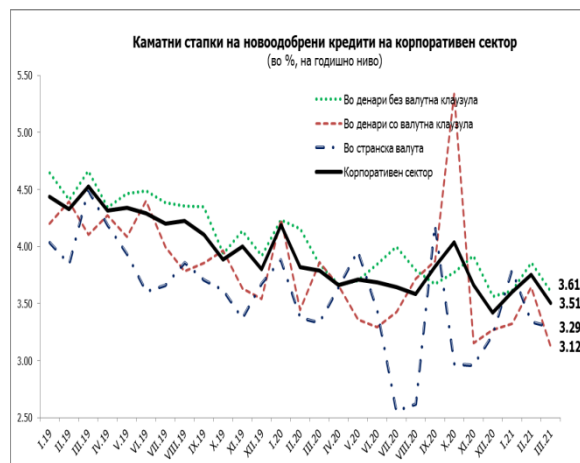
Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

1. Каматни стапки на корпоративниот сектор⁶

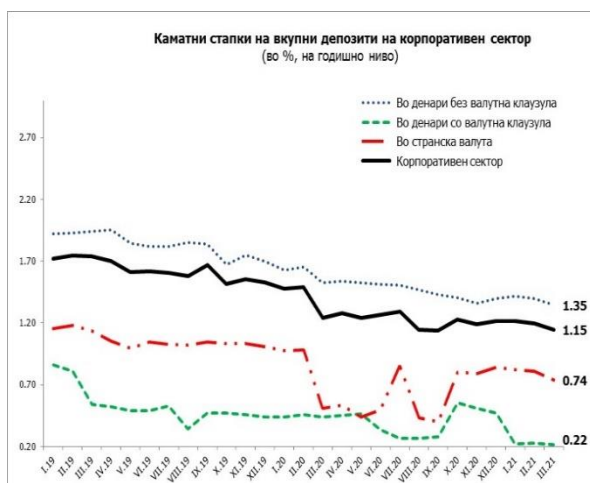
- Просечната каматна стапка на вкупните кредити одобрени на корпоративниот сектор, во март, остана на истото ниво од 3,70% како и претходниот месец, додека на годишна основа оваа каматна стапка е пониска за 0,38 п.п.

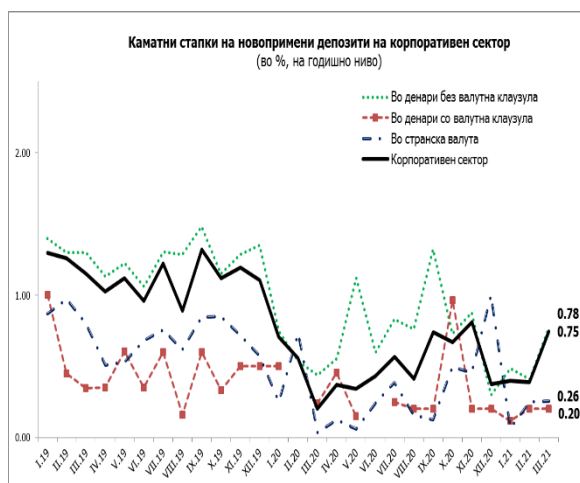
Извор: НБРСМ.

- Во март, каматната стапка на новоодобрените кредити на корпоративниот сектор изнесува 3,51% и е намалена за 0,25 п.п., на месечна основа. Надолната промена се објаснува со намалувањето на каматните стапки кај сите компоненти, и тоа: каматните стапки на денарските кредити со и без валутна клаузула (за 0,52 п.п. и 0,25 п.п., соодветно) и каматните стапки на кредитите во странска валута (за 0,05 п.п.). На годишна основа, кај оваа каматна стапка е остварен пад од 0,28 п.п.

Извор: НБРСМ.

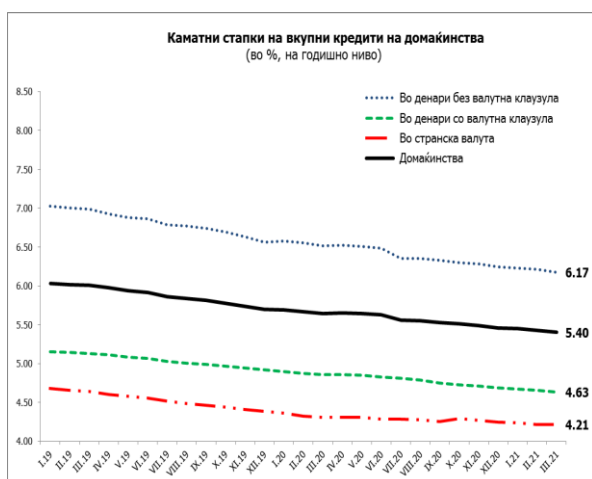
⁶ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа нефинансиските институции (јавни и останати).

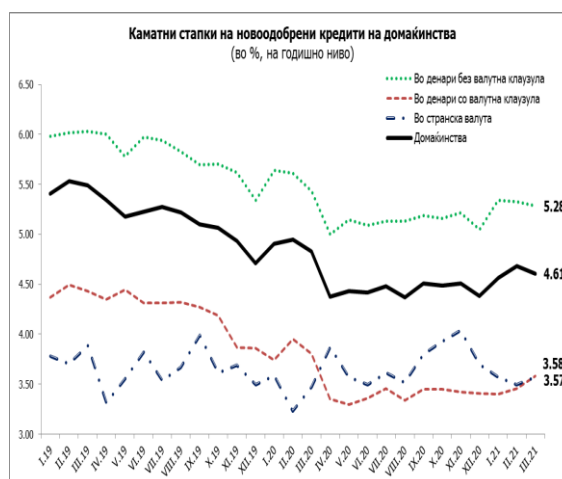
Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Кај каматната стапка на вкупните депозити на корпоративниот сектор, овој месец, е забележан месечен пад од 0,05 п.п. и таа изнесува 1,15%. Анализирано според валутата, месечниот пад произлегува од намалувањето на каматните стапки кај сите компоненти: каматните стапки на депозитите во странска валута (за 0,07 п.п.) и каматните стапки на денарските депозити без и со валутна клаузула (за 0,05 п.п. и 0,01 п.п., соодветно). Во споредба со истиот период претходната година, оваа каматна стапка е пониска за 0,09 п.п.
- Во март, каматната стапка на новопримените депозити⁷ на корпоративниот сектор изнесува 0,75% и е повисока за 0,36 п.п, на месечно ниво. Нагорната промена е резултат на повисоките каматни стапки на денарските депозити без валутна клаузула (за 0,37 п.п.) и каматните стапки на депозитите во странска валута (за 0,01 п.п.), во услови на непроменети каматни стапки на денарските депозити со валутна клаузула. Анализирано на годишно ниво, каматната стапка на новопримените депозити на корпоративниот сектор оствари раст од 0,55 п.п.

2. Каматни стапки на домаќинствата⁸

Извор: НБРСМ.

- Каматната стапка на вкупните кредити на домаќинствата, во март, бележи месечен пад од 0,03 п.п. и изнесува 5,40%. Анализирано по валута, падот се должи на намалувањето на каматните стапки кај сите компоненти, и тоа: каматните стапки на денарските кредити без и со валутна клаузула (за 0,04 п.п. и 0,03 п.п., соодветно) и каматните стапки на кредитите во странска валута (за 0,01 п.п.). Каматната стапка на вкупните кредити на домаќинствата е намалена за 0,24 п.п., во однос на истиот месец минатата година.

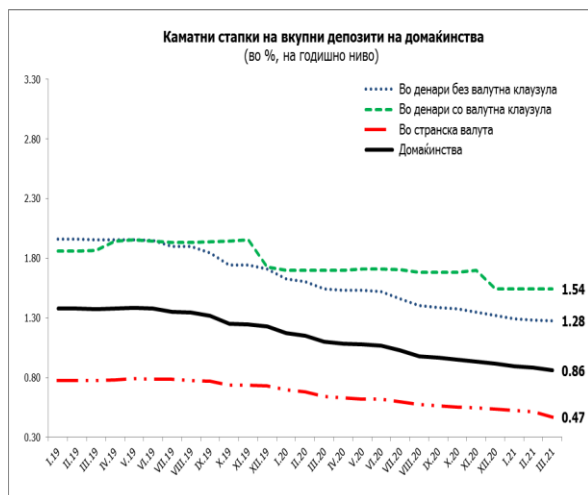
⁷ Во графиконот што се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на корпоративниот сектор, прекилот во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од корпоративниот сектор.

⁸ За потребите на ова соопштение, домаќинствата опфаќаат: физички лица, самостојни вршители на дејност и непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата.

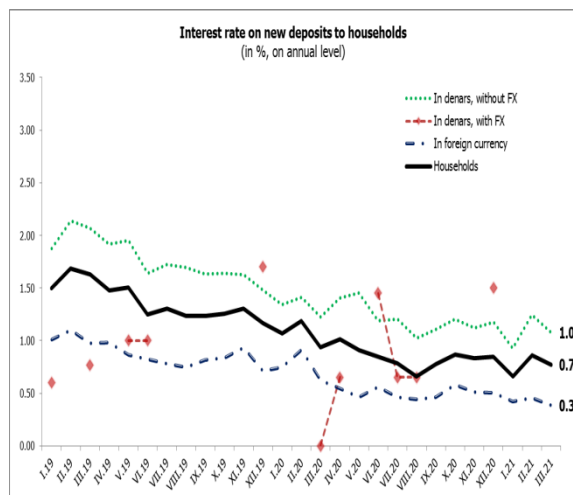

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Просечната каматна стапка на новоодобрените кредити на домаќинствата, овој месец, изнесува 4,61% и е намалена за 0,07 п.п., во споредба со претходниот месец. Промената е резултат на намалувањето на каматните стапки на денарските кредити без валутна клаузула (за 0,05 п.п.), при забележан раст на каматните стапки на денарските кредити со валутна клаузула и кредитите во странска валута (за 0,12 п.п. и 0,08 п.п., соодветно). Споредено на годишно ниво, оваа каматна стапка бележи пад од 0,22 п.п.

Извор: НБРСМ.

- Во март, кај просечната каматна стапка на вкупните депозити на домаќинствата е забележан пад од 0,02 п.п., на месечно ниво и таа изнесува 0,86%. Падот, целосно се објаснува со намалените каматни стапки на депозитите во странска валута (за 0,04 п.п.), во услови на непроменети каматни стапки на денарските депозити без и со валутна клаузула. Просечната каматна стапка на вкупните депозити на домаќинствата оствари намалување од 0,24 п.п., на годишна основа.
- Каматната стапка на новопримените депозити на домаќинствата⁹, во март, изнесува 0,77% и оствари месечно намалување од 0,09 п.п. Надолната промена произлегува од намалувањето на каматните стапки на денарските депозити без валутна клаузула (за 0,16 п.п.) и каматните стапки на депозитите во странска валута (за 0,07 п.п.). И овој месец, кај банките и штедилниците не се евидентирани новопримени денарски депозити со валутна клаузула. Во однос на март минатата година, оваа каматна стапка е пониска за 0,17 п.п.

⁹ Во графиконот што се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на домаќинствата, прекилот во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од домаќинствата.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Придружни информации

Временски серии податоци: годишни, квартални и месечни податоци за пондерираните каматни стапки на банките и штедилниците

http://www.nbrm.mk/statistika_na_kamatni_stapki.nspix

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://www.nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Месечни податоци за каматните стапки: 31 мај 2021 година (референтен пресек заклучно со април 2021 година).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 112/110/108).